

مجازی سازی زندگی مذهبی از نگاه کلیسای ارتدکس

یک «متعصب ارتدوکسی» در زندگی واقعی به سادگی می تواند حتی شخصی باشد که آخرین بار یک سال پیش به کلیسا رفته باشد، یا یک «جهادگر مسلمان» می تواند شخصی باشد که همین دیروز با فشردن دکمه ای در یک سایت مسلمان شده باشد، یا برای یک پیرو دین در روسیه و یا برای یهودیان با ملیت های مختلف نیز این موضوع صدق می کند. هدف از «دینداری اینترنتی» آیا یافتن مسیر اعتقادات خویش یا یافتن یک جمع گروهی است؟

مرکز زندگی معنوی ارتدوکسها، کاتولیک ها و ارمنی ها و مراسم سپاسگذاری مذهبی و خیرات های پنهانی آنها جایی جز صومعه ها و معابد ندارد. اما بارها اتفاق می افتد که مسیحیان در قلمرو کلیسای خود هم کلام مطلوب خود را نمی یابند و مسلما در چنین حالتی دوستانه برخورد نمی کنند، همانند گفتگوهای اینترنتی که جنبه ای عقلانی تر و پرمحتوا تر می یابند : مناظراتی در خصوص علوم الهی در می گیرد و اتفاقات فرهنگی از منظر مسیحیان مورد تحلیل قرار می گیرد. با استفاده از شبکه های اجتماعی می توان هزاران همفکر خود را در سراسر جهان یافت که در زندگی واقعی، امری دور از ذهن به نظر می رسد، خصوصا اگر در یک شهر کوچک زندگی کنی و به محل عبادت شما تنها چند ده پیرزن، رفت و آمد کنند.

در چنین مواردی زندگی مذهبی مسیحیان دو وجه خواهد داشت: او به کلیسای خود می رود تنها برای شرکت در آیین های مذهبی که بدون آنها زندگی مسیحی وار امکان ندارد و اصلی ترین وجه مکمل برای او شبکه های اجتماعی اینترنتی خواهد بود، یعنی در جایی که واقعیت بخشی به خود در بالاترین سطح خود امکان پذیر است. گاهی این مسئله منجر به این می شود که تمام زندگی معنوی فرد در فضای مجازی اینترنت خلاصه شود و حضور واقعی در آیین های مذهبی و عبادی به حداقل کاهش یابد یا قطع شود.

پدر ماکاری مارکیش، مبلغ مذهبی معروف، مدرس صومعه ی ایوانف در مصاحبه با «Pravda.ru» در خصوص اینترنت می گوید:

« من تجربه ۲۰ ساله استفاده از اینترنت را دارم، حتی موقعی که اینترنت در روسیه وجود نداشت من کاربر اینترنت بودم، زمانی که اینترنت تازه در غرب تحت عنوان «فروم های مناظره و گروههای خبری» در حال گسترش بود و این مسئله نشانه ای از ضعف انسانی یا گناه انسانی و به نوعی عیب پنداشته می شد».

به نظر او دلیل وابستگی به اینترنت، یا اعمالی از قبیل تغییر مسیر مذهبی زندگی و همچنین دلیل اینکه مردم مست می کنند، توهین می کنند، دعوا می کنند و یا همسر خود را تغییر می دهند، چیزی جز «ضعف نفس» نمی باشد.

پدر ماکاری همچنین خاطر نشان کرد که « مردم به جای مواظبت از واقعیت های زندگی یعنی همان چیزهایی که برای خودشان یا برای نزدیکانشان و یا برای خوشبختی دنیوی و اخرویشان اهمیت دارد، به دنیای مجازی عروسک وار، رو می آورند. به صورت واضحتر این دنیا می تواند جهان سیاست، جهان اقتصاد، جهان بازی و یا شاید جهان بازیهای ارتدوکسی باشد. صادقانه اعتراف می کنیم به وجود بازیهای مذهبی ارتدوکسی».

آنگونه که او اظهار داشت، در دوره ای تحت عنوان «مسحیت مجازی»، بازیهای مذهبی با معطوف کردن وقت و انرژی بر گل آلود کردن آب آغاز می شوند و آنهایی که نمی خواهند بازی کنند و یا می خواهند اخبار و اطلاعات مفید دریافت کنند، به طور مثال به سایت اسقف اعظم کورایف سر می زنند تا آگاه شوند و اما به جای آن مهملاتی را می خوانند که ذهن آنها را کاملا گمراه می کند.

به نظر پدر ماکاری، مجازی سازی زندگی مذهبی با هوای نفس گناه آلوده ای همراه خواهد شد که مسیحیان بایستی آن را درک کرده و با آن به مبارزه برخیزند.

پدر اینگونه می پندارد که قبل از مبارزه با هر چیزی بایستی خود آن را، در خود تشخیص داد. همواره توبه و طلب بخشش پس از پی بردن به گناه انجام می شود. اگر فرد آن را تشخیص دهد، نیمی از راه پیموده شده است. تا زمانی که گناه را تشخیص ندهد، در چه موردی با او سخن بگوییم.

وابستگی به اینترنت را پدر ماکاری همدیف با وابستگی به مشروبات الکلی برشمرد. « هنگامی که یک فرد متوجه می شود که الکلی شده است، در برابر او در به سوی اصلاح باز می شود. بعد او به کلیسا می رود و اقرار به گناهش می کند و از کشیش نصیحت عملی مشخصی را دریافت می کند.»

او همچنین تاکید می کند که « در خصوص اینترنت، خود تصمیم بگیرید که سراغ برخی سایت ها و فروم های مناظره نروید و آنها را باز نکنید. دقیقا نصیحت به یک انسان الکلی همینگونه است که مثلا به این کلپ نرو یا به لیوان مشروب دست نزن.»

بنا به نظر پدر ماکاری اگر فرد واقعا تصمیم جدی و عزم راسخ به اصلاح خود داشته باشد، قطعاً این امر حاصل خواهد شد.

اغلب حتی در جوامع مذهبی افراد گرد هم می آیند همانند جمع شدن «بد» نوجوانان دور هم که اصولاً «بر علیه شخصی پیوند دوستی می بندند». تشکیل گروه ضد کلیسا بهترین بهانه برای جمع شدن افراد در مکانهای مشخص می باشد. برای اینکه تو را خودی بدانند قطعاً بایستی جزو ملحدان باشی و ارزیابی های رئیس گروه را بگذرانی. در غیر اینصورت تو در لیست «طرفداران کلیسا» قرار خواهی گرفت و دوستی با تو را قطع می کنند، یعنی یا در میان دوستان جای خواهی گرفت یا در لیست سیاه.

رفتار های آنها را پدر ماکاری اینگونه توصیف می کند: «گناهان انسانی و نفرت انسانی حقیقتاً چیزهای مشابه را به خود جذب می کند. بنابراین آنها سخنی از خوبیها نمی زنند و مطلب مفید و نرمال اجتماع را نمی نویسند و همواره در جستجوی پلیدی هستند. عذر می خواهم، ضرب المثل روسی هست که می گوید «خوک همیشه

کثافت را می یابد». آنها همواره با همه ی توان ممکن در جستجوی همین محصول هستند و یا به نظر می رسد که غرق در این بازی هستند. سپس تلاش می کنند تا این کثافت را بر روی یکدیگر پرتاب کنند و یا به بالا بیاندازند و شاد خواهند شد هنگامی که تکه ای دیگر پیدا می کنند».

آنگونه که او اشاره کرد، «دلش می خواست که این گرایش هر چه زودتر نابود شود، اما این امر به سختی اتفاق می افتد».

پدر ماکاری این مبلغ مذهبی شناخته شده می پندارد که در حال حاضر سایت های نرمال و مثبتی هم در این زمینه وجود دارد که بایستی به آنها سایت رسمی اسقف اعظم را نیز اضافه نمود. او در این زمینه همچنین اشاره کرد که «این سایت ها قبلا از هر چیزی منبعی موثق برای اطلاعات و دانش و اخبار می باشند».

به هر حال با وجود تمام نقاط منفی برشمرده در حوزه ی مذهبی در فضای مجازی اینترنت، پدر ماکاری آن را دلیلی برای بد شمردن کلی فضای مجازی اینترنت نمی داند. به باور او «یک کتابخانه حاوی هر نوع کتابی هست، هم کتابهای بارز و پر محتوا و هم مجله های بی محتوا، همانند فضای اینترنت».

پدر ماکاری تاکید می کند که: «به هر حال شخصی که کاربر اینترنت است، همانند استفاده کنندگان از کتابخانه، حق انتخاب و قدرت تفکر دارد».

نویسنده : الگا گومانوا

ترجمه : علی نجاران

